

113 ימים אלוהים (102) (הספד)

13 173
אלו כ

עז חובת התלמידים

יתעלה, ובשכיל זה יתראש ולא יתאמץ, רק יעשה מעשים טובים, ולא יתחזק להפוך גם א"ע לטוב. והלא כבר דברנו, שנינו ושלשנו לך, שאת עצמך אינך מכיר ורק בקנקן אתה מסתכל ומה שיש בו גם ממך נעלם. ולמה זה בלא ראי' ובלא ידיעה תסתפק על יכולתך ותאבד בזה את כל עתידך הגדול. הוי רוצה, הוי מחליט, והוי מאמין בכח הישראלי אשר בך ובעבודתך, ותראה אם גם אתה לא תתקדש וככוכב מאיר לא תאיר.

גם מן האדמה גם מן האדם אשר סמנה לוקח א"א להוציא את כחם ולגלות את מטמוניהם בלא יגיעה ובלא זיעת אפים. ולאיש אשר ידמה לעבוד את עבודת הקודש בלא יגיעה ובלא כפי' עצמית, גש הלאה מן מחנה שכינה נאמר לו, איש בליעל עד יום מותך תשאר, נהרפהו.

ובמה עובד אדמה כופה את עצמו ליגיעתו, בידיעתו שבלעדה ברעב יגוע. כן כל עוד מחשבה דקה נמצאת בך שהתגלות נפשך והתדבקות בקדושתת בפועל, בתורח תפלה ושאר עבודה, רק מין תוספת היא שאפשר גם בלעדה, או לא תתיגע ואת עצמך לא תכפה, ובשכיל זה אף שכיב מנפשך לא תוציא.

מִצַּד הַחִכְמָה

רק אם זכור תזכור שלהיות עם סגולתו התנה הקב"ה עמנו, ולהיות ישראל בנפש מוזהמה אי אפשר בשום אופן, רק אז להוציא את מטמון נפשך תתיגע. ולמהרה בטהרה עילאה את עצמך תכפה.

גם טרוף המחשבות וכלכול המוח בתפלה ועבודה, ריב פעמים מן העדר היגיעה הן. כי טבע המחשבות אחת אל אחת מרוכסה, וחבורת בחבורה מסיבכה וכך במוח האדם מעצמן שוטפות, וכאין מפריע זורמות, הללו עוכרות הללו באות זכו' ואין קץ להן, (ובפרט בבעלי המסחר) וכשכא להתפלל אף אם מתעוררת בו איזה מחשבה טובת, כיון שהיא בלא יגיעה ובלא התחזקות, לכן באות אלו כזרם מים, ושוטפות אותה.

לכן הפסק קודם כל תפלה ועבודה וחשוב, הנני משנס את מתני ובכל כחי הנני מיגע לחזק את אחתי יראתי ואת מחשבתי בד', עד שהמים הזדונים של שמך מחשבות רעות לא ישטפוה, ועל כלן בד' אתחזק ובאלקי אתגבר.

בלא יגיעה א"א להגיע לשום דבר, וביגיעה אפשר להגיע אל הכל. אבל הוי מסתגל למשול על מחשבתך, עד שלא תצטרך לה בתפלה ועבודה.

ישנן הרבה מחשבות שאוהב האדם לחשוב אותן ולהתמיד בהן לא לשום תכלית רק סתם לשם תענוג. כגון מחשבה מאיזה שמחה אשר

חובת התלמידים

ע"ה

היתה לו או סקוה אלי' שתבא לו. התחזק באמצע מחשבת של עונג זה והוי דוחה אותה בע"כ וברעש וחשוב מחשבת אחרת, לא לשום דבר, רק כדי להסתגל למשול על מחשבותיך גם בתפלה ועבודה.

זכור אל תשכח שתמיד לא תפפל בדחיות מחשבות לא מוכות בלבד, כי לא יעלה לך הרבה מזה, רק גם בתתחזקות איזה מחשבת מוכה, ושקיעת אהבתך והתעוררות יראתך וכל מחשבתך בדבר של קדושה, ועיי"ז מחשבת לא טובה מעצמה תדהה, א"א לדחות את תחושיך בלתי אם באור.

ואם קשה לך לכוון את דעתך, ואף בתפלה קשה לך לתחזק על המון בלכוליך ולכוון. אז צייר בדמיונך שרוצה אתה להדחק דרך המון עם רב אל המקום אשר שם האלהים, וגם בפועל ממש, כאיש הדוחק א"ע הוי מאמץ את גופך אכריך וגידוך, אף את פניך כוויך וחשוב, דרך כלם אל ד', בחזקה אל ד', ובלבד שלא תשמש את מוחך להתאמצות והתכווצות גופך, רק גופך יתחזק כאשר יתחזק ומוחך במחשבתו, אל ד', יתחזק. וכפועל ממש תרציש התקרבות המחשבת והכונה אל הקדושה.

אבל אם ינעת להעמיד עצמך נגד מחשבותיך ההדיוטות ולא תוכל זאם נתעקשת להעמיק את מחשבתך בקודש ולא עלה לך, הוי רואה בשעה זו את חלק נפשך במרום כשחיא רצה מן המון מלאכי חבלה וחיות מורפות אימות אל שערי הגן עדן, היא רצה והם רודפים אחרי', זה נושך לת וזו שוברת לה עצם זה מפילה וזו סותמת לה הדרך, ומגודל הפחד ומגודל פרפורי' זועקת הנפש זעקה גדולה ומרת, אנא ד' הצילנו וקרבנו. השמים והארץ מזדעזעים, שערי הג"ע מזדעזעים, ואף המון הפראים לקול צעקתת נודעונו פחדו ועמדו, והיא אל הג"ע ברחה.

וכמו חלק נפשך במרום כן גם בחלקך בקרבך מן המון מחשבות המטרפות תפחד, ולד' זעקה גדולה ומוסרתת בקרב לבך, נפשך תזעק. הם תעמודנת ואתה אל תפלה קדושה תתקרב, ותבן.

השליח הקדוש שלי בעוה"ז שאתפאר כך בכל העולמות, ואפי' יותר מכל העבודות הקדושות של המלאכים ושרפים, [וכמו שהאריך בזה במאור ושמש] (פ' משפטים ד"ה ושלחתי) האך שעל ידי הנסיונות המתחדשות ובאות תמיד עלינו ניכר גדול מעלתינו אפילו יותר ממלאכים ושרפים, כי המלאכים למרות כל מדריגותיהם הקדושות, תמיד נשארים הם במקום אחד בבחי' "עומד" בלי שיוכלו להתעלות יותר, משא"כ אנו, בכל פעם ופעם שמתגברים על יצה"ר, נעשים "הולך", והולכים וגדלים בכל יום ויום יותר ויותר בעבודת ה' ובקדושה וטהרה, וגורמים בכל עת עוד שעשועים להבורא ית"ש, כמה יש לשמות בזה הזכות שהקב"ה העניק לו במתנת חנם מתנה שאין לה עוד ושיעור, ובשמחה זו ללחום מלחמת הקודש ברוב עוז ותעצומות.

ג

הדרך היחידה איך ללחום עם מחשבות לא טובות

ועתה נבוא לחלק ה"למעשה", מה יעשה הבחור בעת שבא אליו נסיון של מחשבה זרה ורצה לסלקה מדעתו, ואינו יודע באיזה תחבולות ללחום מלחמת ה', והנה זאת ברור שאם נסיונות אלו באים מחמת ששומע שמועות לא טובות, או הסתכלות לא טובות, או מעשים לא טובים, או שיש לו חברים לא טובים, וכדומה, לא יעזור לו שום דבר ושום עצה ותחבולה עד שיסיר כל הגורמים האלו ויטהר כל מעשיו ודיבוריו ומחשבותיו, וכל רמ"ח איבריו ושם"ה גידיו, ואז יוכל ליכנס לעבודת הקודש, אך בכל זאת לפעמים באים נסיונות לאדם, אע"פ שכל התנהגותו בקדושה, ואינו יודע האך להפטר מהן.

ובכן נתן לנו הרה"ק משינאווא זי"ע בספרו דברי יחזקאל (פ' ושב) עצה נפלאה מאד על זה, ותוכן דבריו הוא דהנה כתיב אצל יוסף הצדיק בעת שבא אליו היצה"ר וניסה לפתותו ולהכשילו בעניני קדושה, שיחמא אפי' במחשבה זרה לכד ודיו, ויוסף כשראה שהיצה"ר כל כך חזק נגדו ואין לו עצה ומנום ממנו, מה עשה, גילה לנו התורה הק' כי עשה עצה נפלאה מאוד, ומדי העצה? - "וימאן!!!" ביאור הדבר, כי יוסף הבין שאם יכנס עם היצה"ר בויכוחים ובנתינות טעם אמאי אינו רוצה לחטוא, וכי אינו רוצה לאבד כל העולמות וכדומה, עי"ז יהיה ויכוח ומשא ומתן עם היצה"ר, וכיני לכיני הרי חושב הוא בענינים לא טובים ונלכד הוא בפח היצר, ולכן לא רצה כלל ליכנס עמו בויכוחים, אלא צעק לעברו "איני רוצה!!!" בלי שום טעם והסבר, פשוט כפשוטו "איני רוצה!!!!" אז המשך היצה"ר ואמר לו: אבל בכל זאת הרי אין הדבר כל כך נורא וכו', מיהו יוסף לא רצה לשמוע גם לזה ולא נתן לו כלל לגמור טענתו אלא צעק לעברו "איני רוצה!!!!" לא יעזור לך שום טעם ושום סברא, איני מוכן לשמוע כלל וכלל לדברך מטוב ועד רע, ואז פתח היצה"ר שוב את טענתו ואמר אבל רק תניד לי למה...? הרי שוטה אתה!!! וגם לזה לא שת לבו, ולא שמע אליו, ואפילו לא נתן לו לגמור את דבריו, אלא מיד אמר לו בכל תוקף ועוז מצעקת לבו המגיע עד עומק נפשו ונשמתו הטהורה "איני רוצה!!!!" לא יעזור לך שום דבר כי אני עומד בשלי! ולכן כתיב הטעם על וימאן "ששלשת" לרמו

החנות בודאי השתגע לגמרי במשך הלילה ואין עם מי לדבר, אמנם לאמיתו של דבר אין חכם יותר מבעל החנות הזה, כי אם רק יכנס עמו בדברים, ישפיע עליו שוב בחלקלק לשונו למכור לו עט "בהנחה ניכרת", ולכן עם איש כזה יש רק עצה אחת - לורקן מביתו ולא ליכנס עמו בשום משא ומתן, ואף אם הלה יחשוב עליו שיצא מדעתו, מה בכך, איש כזה טוב שיחשוב כך, משלא יחשוב כך וינסה שוב ליכנס.

כך צריך כל בחור לעשות עם יצרו כשכא אליו לפתותו שיהרהר באיסור, וכבר יודע כל אחד היטב שהיצה"ר יש לו כל החכמות שבעולם אך לפתות האדם כל פעם בדרך חדש, לפעמים מוכיח לו שזהו מותר, ולפעמים משפיע עליו להתבונן רק כמה גרוע הוא חבירו שמהרהר כך וכך... ובאמת זהו יצרו של עצמו שרצה להכשילו במחשבותיו באופן שלדעתו הוא טהור ונקי לגמרי, בכאלו וכאלו תחבולות משתמש לו היצה"ר תמיד, ולכן אין שום עצה להפטר ממנו אלא עצה אחת בלבד - לא ליתן לו ליכנס כלל, וכשהיצה"ר יתחיל להסביר לו שאין כוונתו להכשילו ממש אלא... אז יצעק עליו "איני רוצה!!!!" "צא מכאן!!!!" ואפילו אם יחזור ויטעון מענות המתקבלות על הלב, אפי' עד מאה פעמים, בכל זאת לא יוותר בשום פנים ואופן, אלא יעמוד בשלו חזק ואמיץ בלי לשמוע שום טעמים ונימוקים, פשוט כי אינו רוצה, ורק באופן כזה יסלק אותו לגמרי, וכלשון קדשו של בעל התניא (פרק כ"ח): שזאת עצתו בודאי שלא להשיב לו משוב ועד רע, ולעשות עצמו כתרש לא ישמע, ולקיים מה שכתוב (משלי כו, ד) אל תען כסיל כאולתו פן תשוה לו גם אתה, כך אל ישוב מאומה ושום טענה ומענה נגד המחשבה זרה, כי המתאבק עם מנוול מתנוול ג"כ, רק יעשה עצמו כלא יודע ולא שומע וכו' עכ"ל"ק.

וכן אמר ג'רה"ק הרב ^{מ"ד ע"א} שמאל מסלאנים ז"ע על הפסוק (איוב יד, ד) "מי יתן טהור מטמא לא אחר" דעל ידי שאומרים ליצה"ר בתוקף "לא" אחד, כלומר שאומר לו פעם אחת ולתמיד "לא!!!!" "איני רוצה!!!!" עי"ז נתהפך כל האדם מטמא לטהור, כי אם רק יכנס עמו לוויכוחים, אפילו אם לכסוף יתגבר עליו עכ"ז יצא בהפסד גדול, כי בזמן שהתוכח עמו היה שקוע בתוך היצה"ר, וזה היה עיקר רצונו של היצה"ר שימכור לכה"פ חצי נשמתו וכמשל בעל החנות הג"ל, כי עי"ז כבר יגרר אחריו יותר ויותר עד שימכור את כל נשמתו, כדפירש בספר דברי ישראל הפסוק (שמות א, יב) וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ, דהו רומז למלחמת היצר, כי יענו הוא מלשון עונה תשובה, והיינו שאם רק עונה לו ליצה"ר תשובה על דבריו ומתוכח עמו, כן ירבה היצה"ר עליו בעוד פיתויים וכן יפרוץ עליו יותר ויותר, לכן אין ליכנס עמו בדברים כלל וכלל, רק לצעוק "איני רוצה!" בלי שום טעם, ולהסית דעתו ממנו לגמרי, וכזה יצליח.

וזה היה כל כוחם של בני ישראל ביציאתם ממצרים, שכבר הקדמנו לעיל דעיקר גלות מצרים היה הנסיונות על עניני קדושה, שבנ"י הוצרכו להתגבר עליהם, ולכן המכה האחרונה שקיבלו מצרים, שבוה יצאו ישראל לחירות, היה מכת בכורות, שפנימיות הענין של מכת בכורות הוא שהרגו את היצה"ר מיד בראשית המחשבה, שהוא ענין הבכור - הראשית, ונתנו לו המכה הגדולה מיד כשניגש לפתוחם, בלי להשהות אפילו רגע אחד